

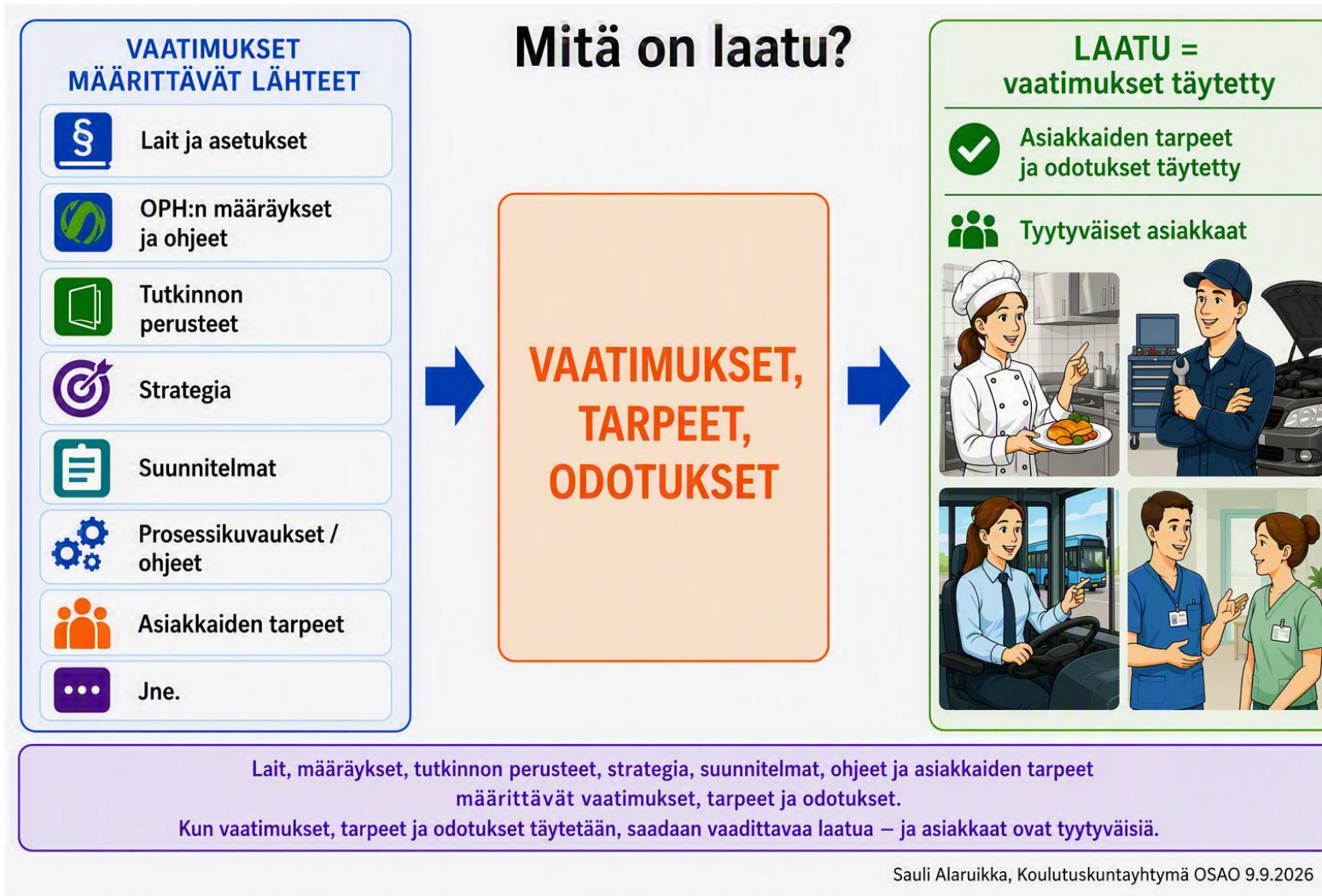
OSAO

Palautetulosten yhteys laadun kehittämiseen

Palautetiedon keruun ja hyödyntämisen
hyvät käytännöt -webinaari 9.9.2026, Opetushallitus

Erityissuunnittelija Sauli Alaruikka, Koulutuskuntayhtymä OSAO

Palautetulosten yhteys laatuun

Laatua mitataan mittareilla, arvioinneilla... ja kyselyillä.

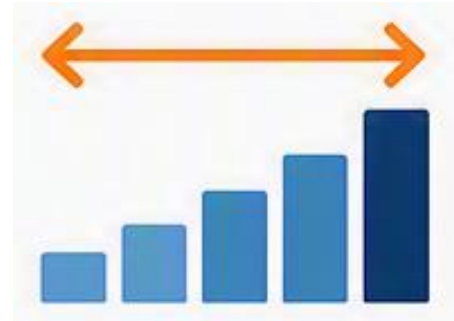
Mitä kyselyiden tulokset kertovat laadusta?

Miten tuloksista saa enemmän irti?

Kertovatko tulokset aina riittävästi?

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien laatu Vipusen mittaritietojen perustella

- Kokonaiskuva: **laatu on keskimäärin kohtuullinen, mutta ei yhtenäinen**
- Keskeiset tulostimetarit ovat pääosin tyydyttävällä tasolla
- Laatu vaihtelee paljon koulutuksen järjestäjien välillä / tuloksissa on suuria eroja
- Myös tehokkuuserot suuria: osaamispisteiden määrä suhteessa opiskelijavuosiin vaihtelee huomattavasti
- Sama opiskelijajanos tuottaa eri järjestäjillä hyvin eri määrän osaamista
 - Vaihtelua tulee vähentää niin koulutuksen järjestäjien välillä kuin niiden sisällä
 - = **Laadun todellinen haaste on varmistaa, että hyvä laatu toteutuu kaikkialla, niin koulutuksen järjestäjien välillä kuin niiden sisällä.**

P.S. On muistettava, että analyysi on yhtä luotettava kuin Vipuseen viedyt tulokset; ovatko kaikki OK?

Laatu opiskelijapalautteen perusteella 1/2

Tutkinnon suorittajien kysely 2025-2026, lähde: tietopalvelu Vipunen

1. Tutkintojen välinen vaihtelu

Tunnusluku	Keskiarvo
Keskiarvo yht.	4,3
Korkein keskiarvo	4,7
Alin keskiarvo	3,6
Vaihteluväli	1,1

Kyselyn asteikko 1-5

2. Saman tutkinnon järjestäjäkohtainen vaihtelu

Tutkinto	Vaihteluväli
Sähkö- ja automaatioalan pt	0,9
Rakennusalan pt	0,7
Liiketoiminnan pt	0,7
Talotekniikan pt	0,6
Sosiaali- ja terveystieteiden pt	0,5
Ajoneuvoalan pt	0,5
Kone- ja tuotantotekniikan pt	0,5
Elintarvikealan pt	0,5

Laatu opiskelijapalautteen perusteella 2/2

Tutkinnon suorittajien kysely 2025-2026, lähde: Vipunen

3. Väittämäkohtainen vaihtelu (poimintoja)

Väittämä	Tulos	Keskihajonta*
Arvioijani olivat ammattitaitoisia ja asiantuntevia	4,6	0,7
Korkein keskiarvo	4,6	0,7
Näyttötehtävät vastasivat todellisia työelämän tehtäviä	4,6	0,7
Koulutuksen aikana sain hyödynnettävää osaamista ja ammattitaitoa	4,5	0,7
...		
Sain riittävästi ohjausta ammatilliseen jatkosuunnitelmaani	4,1	1,0
Opiskeluhuoltopalvelut olivat tarvittaessa käytettävissäni	4,0	1,2
Koulutus antoi valmiuksia yrittäjyyteen	3,7	1,1
Sain riittävästi tietoa mahdollisuuksista opiskella tai työskennellä ulkomailla	3,5	1,3

* Keskihajonta kertoo, paljonko vastaukset vaihtelevat vastaajien välillä. Se kertoo, kuinka tasaisesti vastaajat kokevat saman asian.

Keskiarvo ja keskihajonta

Tutkinto	Kysely 1	Keskiarvo 1	Keskihajonta 1	Kysely 2	Keskiarvo 2	Keskihajonta 2
A	3, 4, 4, 5, 5	4,2	0,8	4, 4, 5, 5, 5	4,6	0,5
B	1, 2, 4, 4, 5	3,2	1,6	3, 3, 4, 4, 5	3,8	0,9

Taulukon esimerkki:

Samalle ryhmälle tehty kaksi kyselyä. Niiden välissä tehty kehittämistä kyselyn 1:n tulosten perusteella; tulokset ovat parantuneet.

Kyselyn tuloksia kannattaa tarkastella keskiarvon lisäksi mm. keskihajonnan avulla.

Keskiarvo kertoo vastausten yleisen tason, mutta voi peittää alleen yksittäisiä tyytymättömiä opiskelijoita.

Taulukko osoittaa, että **heikoimpien arvosanojen parantuessa** vastaukset lähentyvät toisiaan ja **keskihajonta pienenee**. Tutkinnossa A keskihajonta pienenee 0,8:sta 0,5:een ja tutkinnossa B 1,6:sta 0,9:ään.

Pienempi keskihajonta kertoo vastaajien kokemusten muuttuneen yhtenäisemmiksi.

Vastaajaryhmien vastauksien poikkeaminen

Karvin pedagogisen johtamisen arviointiin liittyvien pedagogisen johdon sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön kyselyiden tulokset (toteutus 11/2025)

Väittämä / Opetus- ja ohjaushenkilöstö	Keski-arvo	Väittämä / Pedagogisesta johtamisesta vastaavat*	Keski-arvo	Ka. ero
Oppilaitoksessa hyödynnetään opetuksen ja ohjauksen kehittämisessä työelämän palautetta	3,7	Hyödynnän pedagogisessa johtamisessa työelämän palautetta	3,8	- 0,1
Oppilaitoksessamme varmistetaan ja tuetaan, että HOKSin linjaukset ohjaavat sen laadintaa ja päivittämistä	4,0	HOKSin lakisääteiset periaatteet toteutuvat suunnitelman laadinnassa, päivittämisessä ja seurannassa	4,3	- 0,3
Esihenkilöni tukevat ja varmistavat, että tutkinnon perusteiden mukaisen opetuksen ja ohjauksen järjestämisen kehittämistarpeita käsitellään opetus- ja ohjaushenkilöstön kanssa säännöllisesti	3,5	Varmistan, että tutkinnon perusteiden mukaisen opetuksen ja ohjauksen toteutumisesta keskustellaan säännöllisesti opetus- ja ohjaushenkilöstön kanssa	4,2	- 0,9
Oppilaitoksessamme tuetaan sitä, että opetus- ja ohjaushenkilöstö pääsee vaikuttamaan pedagogisiin linjauksiin ja malleihin	3,2	Pidän tärkeänä ja tuen, että opetus- ja ohjaushenkilöstö pääsee vaikuttamaan pedagogisiin linjauksiin ja malleihin	4,5	- 1,3

* Pedagogisesta johtamisesta vastaavat: ylin johto, keskijohto, esihenkilöt, koulutuspäälliköt sekä tutkintovastaavat (Karvin määritelmä kyselyssä).

Tulokset ovat kaikkien koulutuksen järjestäjien keskiarvo. Kyselyn asteikko on 1-5. [Pedagoginen johtaminen](#) -arviointiraportti julkistetaan 28.10.2026.

HOKS-tulokset Vipusen tietojen perusteella

Ja ”stemmaavatko” ne edellisen sivun HOKS-väittämien tuloksiin?

Valtakunnallinen kokonaiskuva

Tunnusluku	2024	2025
Uudet opiskelijat	139 080	120 903
HOKSien määrä	138 999	122 715
Osaamisen hankkimistapa puuttuu	18,8 %	20,1 %
Urasuunnitelma puuttuu	30,3 %	28,4 %

Huom! **Koulutuksen järjestäjien välillä on eroja.** Valtakunnalliset luvut peittävät alleen matalia ja korkeita järjestäjäkohtaisia tuloksia.

P.S. Ovatko oppilaitosten kirjaukset OK? → Ovatko Vipusen kaikki tiedot OK?

Karvin pedagogisen johtamiseen liittyvien kyselyiden tulokset:

Pedag. johtamisesta vastaavat:
HOKSin lakisääteiset periaatteet toteutuvat suunnitelman laadinnassa, päivittämisessä ja seurannassa: **4,3 / 5**

Opetus- ja ohjaushenkilöstö:
Oppilaitoksessamme varmistetaan ja tuetaan, että HOKSin linjaukset ohjaavat sen laadintaa ja päivittämistä: **4,0 / 5**

→ **Vipusen HOKS-tulokset selvästi heikommalla kuin kyselyiden tulosten perusteella olettaisi!**

Summa summarum

- Palautekyselyt ovat tärkeä osa laadun kehittämistä, koska ne tuovat näkyväksi opiskelijoiden, työelämän ja muiden sidosryhmien kokemukset koulutuksesta.
- Palautekyselyt eivät aina riitä laadun arviointiin ja kehittämiseen.
- Laadunhallinnassa tarvitaan myös mittareita, erilaisia arviointoja ja auditointeja, rekisteritietoja ja tunnuslukuja sekä muuta laadullista ja määrällistä tietoa.
- Eri tietolähteiden yhdistäminen muodostaa kokonaiskuvan laadusta ja kehittämistarpeista. Se mahdollistaa tavoitteellisen ja tietoon perustuvan laadun kehittämisen.

Kiitos Thank You

Erityissuunnittelija Sauli Alaruikka

Koulutuskuntayhtymä OSAO

Kotkantie 1, 90250 Oulu

050 582 8899

sauli.alaruikka@osao.fi

www.osao.fi

OSAO

